



DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'ASSUMPTES SOCIALS I DRETS HUMANS DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1094-2011

Fq.Con.núm. 33/27

VIII legislatura

Any 2012

Núm. 14

Presidència
de l'Honorable Sra. Maria Assumpció Pons i Fullana

Sessió celebrada dia 8 de març del 2012

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

- | | |
|---|-----|
| 1) RGE núm. 6021/11, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca, relativa a despulles de Franco. | 174 |
| 2) RGE núm. 802/12, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a drets humans i llibertat a Cuba. | 179 |
| 3) RGE núm. 812/12, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a pla d'ocupació juvenil. | 181 |
-

LA SRA. PRESIDENTA:

Bones tardes, senyores i senyors diputats, començarem la sessió d'avui i en primer lloc els demanaria si es produeixen substitucions.

EL SR. BONET I BONET:

Cosme Bonet substitueix Rosamaria Alberdi.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Sí, gràcies, Sra. Presidenta, Miquel Jerez substitueix Josep Torres.

LA SRA. PRESIDENTA:

L'ordre del dia d'avui consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 6021/11, 802/12 i 812/12.

1) Proposició no de llei RGE núm. 6021/11, presentada pel Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca, relativa a despulls de Franco.

En primer lloc, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 6021/11, del Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca, relativa a despulls de Franco.

Per tal de defensar-la té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Fina Santiago, per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta, i bones tardes a tots i a totes. Aquesta és una proposició no de llei que va en relació amb la memòria històrica i per al nostre grup pot ser un punt d'encontre d'un espai que sempre ha resultat conflictiu, com és el Valle de los Caídos, però es presenta amb la voluntat de poder trobar un punt d'encontre amb tots els grups parlamentaris de la nostra comunitat autònoma.

A l'Estat espanyol existeix la Llei de memòria històrica des de fa més de quatre anys o de tres anys i mesos, que es va aprovar per 394 vots a favor, que, en el seu apartat segon, prohibeix actes que exalting, de naturalesa política, la Guerra Civil o el franquisme.

Nosaltres pensam que tenint al Valle de los Caídos enterrat el dictador Francisco Franco difícilment es podrà complir amb evitar aquest acte enaltidor quan des de fa més de 36 anys cada 20N es reuneixen allà les persones que encara estan d'acord amb la filosofia franquista. Pensam que les despulls del dictador Francisco Franco han d'estar a una tomba que la família decideixi, però no poden estar en aquests moments en el Valle de los Caídos.

El Valle de los Caídos, diguem, es constitueix des del Decret del 1940, que estableix i obliga a la construcció d'una basílica i d'un monestir i es defineix com "*un lugar para perpetuar la memoria de los que cayeron en nuestra gloriosa cruzada*". L'informe de la comissió d'experts, que es va encarregar a onze experts catedràtics de dret, d'antropologia, d'història, de filosofia, i que ja el novembre del 2011 va ser lliurat al Ministeri de la Presidència, estableix el que molts ja sabem, que aquest "*lugar para perpetuar la memoria de los que cayeron en nuestra gloriosa cruzada*" neix com a memòria d'una de les parts i és una memòria excloent. En qualsevol cas, la construcció es va iniciar el 1941 i és molt simbòlic o molt significatiu que les úniques persones que en aquell moment hi havia d'altres països europeus fos l'ambaixador de l'Alemanya nazi.

La construcció d'aquest espai, del Valle de los Caídos, es va contractar gent, es varen contractar treballadors, però també es va realitzar amb presos polítics republicans, que, a través del Patronato de la Redención de Penas, es va obligar a fer treballs forçosos a presos polítics per commutar temps de presó.

En el 1959 i coincidint amb el vigèsim aniversari de la finalització de la Guerra Civil es va produir aquesta inauguració. Des del 1959 fins pràcticament el 1983 es varen traslladar a aquest espai, que estava precisament destinat als *caídos* d'una banda de la Guerra Civil, es varen traslladar més de 38.000 despulls de persones, de les quals n'hi havia 21.423 identificades i 12.410 no identificades; aquestes 21.423 identificades tenien l'autorització de les seves famílies per fer aquests trasllats; les 12.410 se sap, bé, no estan identificades, i se sap que moltes no es podran identificar mai, però sí que se sap que moltes d'aquestes són de presoners republicans presos polítics que varen morir mentre estava construint-se el Valle de los Caídos, d'altres persones que varen ser afusellades que eren presoners de guerra i no se'ls varen aplicar les lleis internacionals i varen ser afusellats a la reraguarda, i de soldats republicans.

D'aquests 12.410 no identificats sí que en aquests moments es poden identificar més de 200 famílies que saben que els seus avantpassats són enterrats en el Valle de los Caídos sense la seva autorització i que lluitaven al costat republicà.

Una altra data molt important per a aquesta proposició no de llei és que el 23 de novembre del 1975, 36 anys després de la Guerra Civil, es produeix l'enterrament del dictador Francisco Franco en el Valle de los Caídos.

Nosaltres pensam que 36 anys després de la defunció del dictador Franco, seria un gest de normalització democràtica que les seves despulls no estiguessin enterrades a un recinte que és patrimoni de l'Estat i que rep una finançació per al seu manteniment de doblers públics. Seria segurament inaudít per a tots nosaltres que Videla, bé, no és mort, però en tot cas, per exemple, Pinochet, que sí que és una persona que ja ha mort, estigués enterrada a un edifici públic que tengués manteniment dels pressuposts de l'Estat que pagam entre tots.

Per tant, nosaltres pensam que mantenir aquestes despulles en el Valle de los Caídos convida que es facin actes d'exaltació política del franquisme i a part consideram que seria, insistesc, un gest de normalització democràtica que ja no fossin enterrades a un lloc públic.

Hi ha un informe que va ser elaborat per onze catedràtics, i insistesc, d'antropologia, de filosofia, de dret, d'història, que recomanen la retirada d'aquestes despulles, i ho recomanen pel fet que el dictador Francisco Franco no era una víctima de la Guerra Civil i que, per tant, no ha de ser present a un espai on hi ha víctimes d'aquesta guerra. Nosaltres no coincidim amb la valoració que ells fan, vull dir, sabem que no ha estat una persona víctima de la guerra, però pensam que no ha de ser aquest el motiu de retirar aquestes despulles sinó aquesta normalització democràtica.

I pensam que també és difícil mantenir que la persona que va generar o va ser un dels principals protagonistes d'una sublevació contra un govern democràticament elegit i legalment constituït estigui a la vegada enterrat devora persones que varen defensar, precisament, aquest govern democràticament elegit i legalment constituït.

Nosaltres, amb tots els respectes i amb tota la consideració que ens mereix qualsevol despulla humana, pensam que el que han de fer és lliurar-se a la família i que la família, amb la discreció que consideri o amb la publicitat que consideri, l'enterrï a un espai privat.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Passam al torn de fixació de posicions. Per al Grup Parlamentari Socialista té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Cosme Bonet, per un temps de deu minuts.

EL SR. BONET I BONET:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, sens dubte aquesta proposició no de llei que avui planteja el PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca és una proposta per resoldre el que nosaltres qualificaríem un anacronisme. Basta llegir la Circular núm. 3 de l'any 59, del Ministeri de la Governació, de la sots-secretaria d'aquest ministeri, quan es creava aquest monument, que el defineix com a "*Monumento, mausoleo y monasterio del Valle de los Caídos, lugar de estudio para difundir la doctrina social católica inspiradora de las realizaciones sociales del régimen, de oración por las almas de los que dieron la vida por su fe y por su patria y de digno reposo de aquellos gloriosos restos*"; crec que basta llegir una frase com aquesta per adonar-nos tots que realment l'existència d'aquest monument és un anacronisme en ple segle XXI. Avui en dia l'únic que podem considerar del Valle de los Caídos és precisament el principal cementiri de la Guerra Civil, 33.833 persones dels dos bàndols enterrades amb voluntat, amb el beneplàcit de la família, o no en molts casos, perquè fins i tot es varen buidar fosses comuns per enterrar allà víctimes dels dos bàndols de la guerra.

És obligat citar que aquest tema va ser abordat fruit de la Llei de memòria històrica a través d'un informe d'una comissió d'experts per al futur del Valle de los Caídos, entregat al ministre de Presidència el 29 de novembre del 2011, al qual ja s'ha fet referència prèviament. En aquest mateix informe es fa referència a l'article 16 de la Llei 52/2007, de 26 de desembre, un article aprovat pràcticament per unanimitat del Congrés dels Diputats, amb 304 vots a favor, que exclou diferents alternatives sobre el Valle de los Caídos: s'exclou la destrucció; la desacralització del lloc; l'exaltació política de la Guerra Civil o de la repressió de la dictadura, i estableix que el lloc s'ha de regir estrictament per les normes aplicables amb caràcter general a llocs de culte i cementiris públics. I per altra, crec que això és molt important, es prohibeixen els actes de naturalesa política o exaltadors de la Guerra Civil, dels seus protagonismes o del franquisme.

És natural que sigui un lloc d'exaltació del franquisme cada 20 de novembre, per exemple, ja que en aquests moments hi ha enterrats tant el dictador, Francisco Franco, com el fundador del que va ser l'embrió del partit únic del Movimiento Nacional José Antonio Primo de Rivera, fundador de Falange Española.

La idea, les consideracions que fa la comissió d'experts, és que ha de ser un espai per a la memòria de totes les víctimes, no pot ser un espai només de recordatori per al dictador i per a la gent que el va seguir, i recorda que és un "*un monumento diseñado para recordar la victoria de unos y la derrota de otros españoles*", uns termes que hauríem de desterrar completament avui en dia; "*construido en parte con la mano de obra de los vencidos y mantenido con discursos que han ahondado la fractura de la guerra*".

La memòria de les víctimes, defensa aquest mateix informe, ha de ser un progrés moral en la convivència i en deixar en el passat per a l'anàlisi històrica el que ha estat aquesta divisió històrica d'Espanya. Ara bé, és cert que, així com es planteja la proposició no de llei plantejada de què parlem avui, genera una sèrie de problemes que el propi informe de la comissió avalua, ja que les restes del dictador, de Francisco Franco, es troben dins la basílica i aquesta és competència exclusiva de l'Abat, és la suprema autoritat, com diu molt bé la comissió d'experts, i d'acord amb el dret canònic, el Codex Iuris Canonici del 1983, i que estableix la inviolabilitat de la basílica per part de l'autoritat estatal a efectes de realitzar modificacions a la mateixa "*o remover las sepulturas en ella existentes*". Per tant, ens trobaríem amb un problema ja directament d'àmbit legal.

A tot això, la comissió d'experts fa una sèrie de recomanacions "*Sobre los enterramientos de José Antonio Primo de Rivera y General Francisco Franco*" i recorda que qualsevol actuació del Govern a l'interior de la basílica, que és el que es vendria a plantejar amb aquesta proposició no de llei, exigeix una actitud de col·laboració, de negociació per tant per part del Govern amb l'Església. De totes maneres, la comissió "*recomienda que los restos del General Francisco Franco sean trasladados al lugar que designe la familia o, en su caso, al lugar que sea considerado digno y más adecuado*". Per tant, aporten una solució, aquesta comissió d'experts, molt semblant al que estaria proposant en aquest cas la proposició no de llei, a la qual nosaltres ens hi sumam completament.

La solució passaria per un nou conveni amb l'Església, és a dir que el Conveni que regula, el 29 de maig del 1958, la gestió, és molt antic, ha passat per damunt una Constitució, una nova realitat social, una nova relació entre l'Estat i l'Església, uns nous acords entre la Santa Seu i el Govern espanyol.

Aquest problema, tot i que la recomanació de la comissió d'experts és, precisament, el trasllat, d'acord amb la família, de les restes de Francisco Franco a un altre lloc més adequat, el problema el veim tots: si la legislació existent vincula qualsevol remoció, de moviment en relació amb les sepultures, dins la basílica, perquè recordem que és estrictament la basílica on té competència l'Església, qualsevol intervenció en aquest sentit exigirà una negociació.

El vot particular que el Sr. Miguel Herrero y Rodríguez de Miñón, Pedro González Trevijano Sánchez y Feliciano Barrios Pintado aporten a la comissió d'experts fa notar, precisament, que *“la intervención en la basílica a efectos de exhumar los restos en ella sepultados es difícil, porque exige una negociación con la autoridad eclesiástica y la autorización de la misma, dada la condición de lugar sagrado de la basílica y la inviolabilidad de la misma, garantizada en el Acuerdo de 1979, entre el Estado y la Santa Sede”*.

Aquest, diguem, seria el problema principal que ens trobaríem a l'hora d'aprovar aquesta proposició no de llei, també som conscient que aprovam una proposició no de llei que simplement insta des del Parlament de les Illes Balears que el Govern de l'Estat espanyol comenci a fer les gestions necessàries, les modificacions necessàries escaients, tot i que poden ser força complicades si ens referim a l'Acord entre el Govern i la Santa Seu, perquè les despulles de Francisco Franco siguin traslladades a un altre lloc més adequat, que no sigui el Valle de los Caídos, si volem convertir realment el Valle de los Caídos en un espai que recordi la memòria de les dues bandes de la Guerra Civil i no sigui, com ha estat fins ara segurament, un espai d'exaltació dels vencedors d'una guerra civil i un espai d'humiliació dels que la varen perdre.

Acabarem com començàvem, som davant un anacronisme, crec que tots coincidirem que igualment és un anacronisme que el cos embalsamat de Lenin es pugui visitar a la Plaça Roja de Moscou, que existeixi un mausoleu de Mao Tse Tung a la Plaça de Tiananmen, o que, recentment, curiosament, haguem de llegir titulars de premsa com el que segueix: *“Kim Jong-il yacerá embalsamado en el mismo mausoleo que su padre. Corea del Norte ha anunciado que los restos mortales del difunto líder, Kim Jong-il, yacerán de cuerpo presente en el Palacio Memorial de Kumsusan donde se halla el cuerpo embalsamado de su padre y fundador del régimen Kim Il-Sun”*. A tots ens resulta estrany en ple segle XXI que encara es puguin donar aquestes notícies. Imagín que fora de l'Estat espanyol també resulta estrany que en ple segle XXI encara tenguem tota una basílica, tot un monestir dedicat als vencedors d'una guerra civil, que, a més, varen ser aliats de dictadors com Hitler o Mussolini, vilipendiats, odiats per, diguem, la gran majoria de democràcies occidentals, i que de qualque manera ningú no s'imaginaria que poguessin tenir un enterrament al costat dels soldats als quals van ajudar que morissin en plena guerra mundial.

Per tant, si a nosaltres ens sembla estrany que Kim Jong-il tenguí un mausoleu, embalsamat, en ple segle XXI, també deu semblar estrany a qui ho mira des de fora que nosaltres encara conservem tants d'anys després les restes de Francisco Franco, que va ser dictador durant més de 40 anys i líder d'una repressió política brutal durant tota la postguerra a un lloc privilegiat, construït amb l'esforç i la suor dels derrotats d'aquesta guerra, i que no ens plantejem ni tan sols intentar resoldre aquesta situació d'una vegada per totes per passar pàgina. En aquest sentit, donam complet suport a la proposició no de llei.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bonet. Pel Grup Parlamentari Popular, té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Miquel Jerez, per un temps de deu minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Prenc la paraula en representació del meu grup parlamentari per fixar posició en relació amb la iniciativa presentada pel Grup Parlamentari PSM-Entesa i Més per Menorca, presentada el passat dia 28 de desembre, dia comunament conegut pel Dia dels Sants Innocents, i ho faig per defensar el mateix criteri que el meu grup ha defensat sempre en aquesta cambra quan s'han plantejat qüestions directament relacionades amb la recuperació de la memòria històrica del nostre país, Espanya. I sempre que ho hem fet sempre hem invocat el valor que ha tenguut la transició política que va permetre recuperar un país democràtic d'homes i de dones lliures que, sense oblidar el seu passat i les seves conseqüències, varen decidir renunciar als seus rancors i construir una Espanya de convivència i una Espanya de concòrdia.

Avui no anam a renunciar a un altre discurs distint a favor d'una altra cosa, avui, quan vostès reclamen que es treguin les restes, les despulles del General Franco, reclamen l'exhumació de la història, obrir la tomba de la divisió, i des del Grup Parlamentari Popular volem seguir rendint respecte i tribut sobretot a aquella nació que va superar les seves pors, sense cap tipus de complexos, i va atorgar a les noves generacions els drets individuals i els drets col·lectius que Espanya se'n va veure privada durant moltíssim temps. Existeix una memòria col·lectiva, la de tots els espanyols, i és una realitat innegable la nostra història; una història que passa per la necessitat d'assumir-la, doncs tots som fruit de la mateixa història, i l'hem de continuar, però l'hem de continuar sense repetir-la, sense oblidar-la, sinó que l'hem de continuar també per invertir-la.

Hi ha una història que irremeiablement ha succeït i aquesta història és la del passat dels homes que és també el nostre passat i que hem d'assumir amb maduresa, hem d'assumir amb serenitat i amb valentia i aconseguir tancar les ferides que avui ja entenem que estan cicatritzades. La transició política va servir per superar un llarg i dramàtic enfrontament viscut durant la Guerra Civil i un període, una etapa de dictadura, que no va aconseguir consolidar la pau, sinó que va aconseguir administrar la victòria dels vencedors sobre els vençuts. Però va fer la transició, va ser la transició i els seus protagonistes els que varen obrir les portes cap a nous horitzons de convivència i de pau, i ells, que varen viure el drama en primera persona, ens han donat un exemple, una lliçó que molts que estam en aquesta comissió no varem viure, afortunadament, la Guerra Civil, no varem viure la fam, no varem patir la misèria, ni el perill, ni els bombardejos, ni la metralla dins els nostres cossos. La transició política va ser el moment de retornada dels nostres exiliats -i dic dels nostres exiliats-, de la pluralitat, del reconeixement, el moment de la reparació, el moment de l'abraçada col·lectiva i el retorn del Guernika de Picasso, com a símbol de la superació d'aquell veritable drama.

Les generacions d'avui han conèixer la història, estan obligades a conèixer aquesta història i saber que la virtut és precisament no repetir els errors del passat. Fa uns anys, un company meu en aquest parlament, conegut per tots vostès, recordava aquella inscripció que resa a un monument holandès i que representa el drama d'Anna Frank, la seva família i els seus compatriotes que varen patir persecució i mort. Deia aquella inscripció: *"la herida está cerrada, sólo queda la cicatriz como advertencia a futuras generaciones"*. Aquest, aquest i no altre és el veritable missatge que hem d'enviar a les presents i futures generacions d'aquest país. I un altre missatge que també ens oferia un altre lluitador de les llibertats individual i col·lectives, un gran comunista convençut com era Marcelino Camacho a un debat de la Llei d'amnistia de l'any 1977. Deia el Sr. Marcelino Camacho: *"nosotros, precisamente, los comunistas, que tantas heridas tenemos, que tanto hemos sufrido, que hemos enterrado a nuestros muertos y con ellos nuestros rencores -y con ellos nuestros rencores-, nosotros estamos dispuestos a marchar hacía adelante en la vía de la libertad, en esa vía de la paz y del progreso que hoy se abre"*.

Senyores i senyors diputats, els he de dir que avui la idea d'obrir la tomba del desencontre no és una bona idea. És la tomba de la divisió. És la tomba del drama. És un propòsit condemnat a conduir l'esperit de la transició a un carreró sense sortida. Moure la làpida és moure la història i traslladar les restes cadavèriques és traslladar la història enlloc, perquè la història és sempre on és i sempre serà la mateixa, independentment que moguem les restes cadavèriques d'una persona.

Avui Espanya té altres pors, avui a Espanya l'amenacen altres temors, s'ha d'enfrontar a altres reptes distints a aquest, per tant, ens hem de plantejar la necessitat i la conveniència de l'aprovació d'aquesta iniciativa. Avui les nostres generacions tenen altres preocupacions, tenen altres inquietuds, altres pors, altres reptes, altres objectius, altres esperances, altres

expectatives; avui les nostres generacions, per a les quals aquelles persones varen lluitar, volen feina, volen habitatge, volen oportunitats i no volen atur; avui, senyores i senyors diputats, la idea d'exhumar les restes cadavèriques del General Franco, que va començar amb la constitució de la comissió del dia 27 de maig de 2001 -insistesc- és una idea certament arriscada. I això es va produir precisament en un moment on possiblement hauríem d'haver fixat l'atenció en altres qüestions més importants que amenacen el nostre país. Fixin-se vostès precisament quan es pren la decisió de fer un informe sobre la conveniència de retirar les despulles del general. Es pren la decisió de convocar aquesta comissió quan Espanya té un 22% d'atur i està a punt d'arribar als 5 milions d'aturats. Es pren aquesta decisió quan hi ha un clima de convulsió absolut i d'agitació social sense precedents. Cents de places i edificis d'Espanya són ocupades i han estat presos per un moviment incorformista que es diu 15-M. La situació econòmica ens situa més a prop de Grècia que mai, les pensions congelades, els funcionaris fent esforços econòmics per reduir el dèficit, ajudes socials retirades i cap demanda social, cap ni una perquè les restes cadavèriques del General Franco siguin tretes d'allà on són. La meua pregunta és, en aquesta situació i en la situació en què Espanya es troba avui, no tenim altres coses a fer de forma més immediata? Pareix ser que el més immediat és això. És això el més immediat?

Senyores i senyors diputats, aquesta proposició no de llei m'ha obligat també com a vostès a conèixer el dictamen que va emetre aquesta comissió a la qual vostès s'han referit en totes les seves intervencions. I és cert que hi ha divisió d'opinions, no és veritat que hi hagi una sola opinió. Ja des de l'inici de la confecció del dictamen, els mateixos experts manifestaven, alguns la conveniència i altres manifestaven que era impropï, que era inoportú i que no era gens aconsellable en aquests moments treure aquestes despulles. Aquestes opinions, distintes en molts de casos, cap ni una d'aquestes opinions té la raó. Quina d'aquestes opinions té la raó? Les que demanen que es treguin? Les que demanen que no es treguin? Quina és la resolució encertada?

Davant d'aquest dictamen, el Grup Parlamentari Popular...

LA SRA. PRESIDENTA:

Vagi acabant, Sr. Jerez.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Gràcies, Sra. Presidenta, acab tot d'una.

... no és manifestarà entorn precisament a la conveniència de la retirada de les despulles, sinó que la nostra intervenció va dirigida, per suposat, a recuperar aquest esperit de la transició, de tancament de ferides, de reparació i de recuperació d'aquell moment tan important per a la història del nostre país, i a plantejar-nos la conveniència de mirar o de tenir la mirada llarga d'un país que en aquest moment està sotmès a una resignació absoluta i que té davant altres reptes més importants que afrontar que treure les restes cadavèriques del General Franco. Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Jerez. Vol fer ús de la paraula per contradiccions el grup proponent? Té la paraula la Sra. Santiago per un temps de cinc minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta. De forma ràpida, agrair al Sr. Bonet i al Grup Parlamentari Socialista el suport a aquesta proposició no de llei. Coneixíem les dificultats en el tema del lloc on és, que (...) és una basílica, per això nosaltres parlàvem de les gestions necessàries, perquè efectivament tots evolucionem, ara ja no ho crec tant després de la intervenció del Sr. Jerez, però tots evolucionem, fins i tot l'església evoluciona, l'església demana disculpes públiques per la seva passivitat i de vegades per la seva actitud activa davant determinats dictadors, temes de pederàstia, i estic absolutament convençuda que una església més moderna, més democràtica, si tots estiguéssim d'acord a demanar l'autorització de la retirada d'aquestes despulles, aquesta església acceptaria.

Com vostè diu, un país democràtic del segle XXI ens horroritza que pensem que encara hi ha països que puguin enterrar els seus dictadors amb categoria de caps d'estats, a nosaltres no ens horroritza perquè hi estam avesats i no passarà res si continuen allà, però lamentem la manca de democràcia de què un dictador estigui enterrat a un espai públic, un lloc que és considerat patrimoni històric.

Miri, Sr. Jerez, el dramatisme de la dreta, com que tenc més anys que vostè, me'l conec. Sobre el tema del divorci, ens deien que no sabíem què passaria en aquest país, el divorci s'ha produït i no ha passat res, en el tema del casament homosexual, hi havia d'haver un drama social, nins que tornarien bojós i no ha passat res. Aquest dramatisme seu que perquè es desterrin unes despulles del General Francisco Franco, dictador d'aquest país durant 40 anys, no passa res. Jo estic absolutament convençuda de la democràcia d'aquest país. Són vostès que no estan convençuts de la democràcia d'aquest país. Vostè creu que si retirem les despulles hi haurà un risc, rancors, coses que sortiran?, què creu que començarà una guerra civil? Allà hi ha gent de dretes enterrada. Jo personalment tenc gent meua, familiars meus de dretes que eren democràtics, simplement de dretes democràtics, que varen ser assassinats, però de dretes. És que allà hi ha gent de dretes.

Són vostès que es posicionen. Jo no he parlat en cap moment d'uns i d'uns altres, he parlat d'un senyor que va fer mal a tot un país, que mentre el món i Europa evolucionaven, aquí teníem una dictadura. I vostès consideren que treure aquelles despulles i donar-les a la seva família de la forma més considerada possible és un atemptat, és un risc per la democràcia? Tan poc consideren aquesta democràcia? Tan poc assentada està aquesta democràcia? Sí, sí... Escolti, ha parlat una altra vegada de rancors, quins rancors? Entre vostè i jo Sr. Jerez? No n'hi ha cap. Arriscar què? Quin risc que les despulles siguin enterrades? De què estam parlant? De l'atur?

No podem parlar en aquest parlament d'altra cosa que no sigui l'atur? Fins i tot la Bíblia ho diu, *no sólo de pan vive el hombre*. Si només volen parlar d'atur, vostès no parlin de la llengua, no parlin de l'avortament, no parli del català i només centrin-se en els temes de l'atur. Cada vegada que l'oposició du un tema que no és l'atur, vostès ens consideren quasi una *pandilla* de persones que no som conscients d'allò que està passant.

La nostra coalició parlarà de l'atur, de les despulles de Franco, de la necessitat de la transparència de la Corona i parlarà de tot allò que consideri necessari. I de l'atur n'hem parlat moltes vegades i hem fet moltes propostes i hem fet moltes propostes per sortir d'aquesta crisi. Entre altres per exemple, apujades d'imposts, que vostès han rebutjat i que ara hauran d'acceptar a través del seu govern.

Jo estic absolutament convençuda de la solidesa d'aquesta democràcia i estic convençuda que desenterrar el dictador Franco o per mirar les foses perquè hi ha persones que cerquen els seus familiars, aquesta democràcia no trontollarà, perquè estic convençuda de la maduresa d'aquesta democràcia. És a vostès a qui tot això genera problemes i ens agradaria saber per què els genera problemes una cosa tan senzilla com aquesta. Si Pinochet estigués enterrat a un lloc públic, estariem escandalitzats! No estam parlant de fa 300 anys, estam parlant de fa 36 anys! A vostè li semblaria bé que Pinochet estigués enterrat a un lloc públic? Idò tenim a Franco enterrat a un lloc públic i a vostè li pareix bé...

(Remor de veus)

Idò doni suport a aquesta proposició no de llei, doni-li suport si no li sembla bé. És un acte de maduresa democràtica, tot el contrari del que vostè pensa. Que succeeixi això i no passarà res, serà un acte de demostració democràtica, de maduresa democràtica, que ningú ja no s'identifica amb aquest senyor. La història?, no es preocupi, hi ha molts d'historiadors i molts de llibres que ho assenyalaran. Després el Valle de los Caídos podrà ser un museu del que es consideri oportú i es podrà donar una explicació, però no poden estar enterrats plegats, Sr. Jerez, el dictador i les víctimes d'aquest dictador, amb una de les persones que va provocar aquella guerra civil.

Lamentem profundament aquesta situació, però nosaltres continuarem fent propostes de memòria històrica i vostès tornaran dir..., no sé, que és un atemptat contra la democràcia, que la democràcia trontollarà, que serà un problema, ... De totes formes -insistesc-, aquest dramatisme de la dreta cada vegada que s'intenta fer una cosa nova i que pot produir uns cataclismes socials, hi estam avesats, sabem viure amb això i ho sabem gestionar.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Passam idò a la votació de la Proposició no de llei RGE núm. 6021/11.

Vots a favor?

Vots en contra?

En conseqüència queda rebutjada...

LA SRA. LLETRADA:

Vots a favor 5, vots en contra 9.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència queda rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 6021/11 per 5 vots a favor i 9 vots en contra.

2) Proposició no de llei RGE núm. 802/12, presentada pel Grup Parlamentari Popular, relativa a drets humans i llibertat a Cuba.

Passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 802/12 del Grup Parlamentari Popular, relativa a drets humans i llibertats a Cuba. S'ha presentat una esmena a la proposició no de llei per part del Grup Parlamentari Socialista RGE núm. 1510/12.

Per defensar la proposició no de llei té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Miquel Jerez, per un temps de deu minuts.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. En aquest moment prenc la paraula per manifestar la presentació i l'explicació d'una proposició no de llei dirigida a la defensa de les llibertats individuals i col·lectives, en particular a les llibertats universals que en aquest moment a Cuba no només estan en entredit, sinó que estan totalment vulnerades.

Fa poc vàrem haver de presenciar la mort d'un activista més, Wilmar Villar que va iniciar una vaga de fam dia 24 de desembre i que es va perllongar durant més de 50 dies. Aquest fet no és un fet aïllat, fa aproximadament un any i tres mesos, va succeir exactament el mateix a una altra persona crítica amb el règim de Fidel Castro, representat en la figura del seu germà. Aquella vegada Orlando Zapata va ser qui va patir les conseqüències d'una perllongada vaga de fam i que també el va portar a la mort. Feia aproximadament 40 anys que a Cuba no succeïa precisament això, vagues de fam per criticar la persecució i que les llibertats individuals absolutament minvades a aquest país.

La comunitat internacional es pronuncia constantment entorn aquestes qüestions, de fet, l'11 de març de l'any 2011 hi va haver un pronunciament del Parlament Europeu, dirigit a condemnar la mort d'Orlando Zapata, com a víctima d'una seriosa regressió dels drets humans a Cuba, circumstància que va provocar una greu i important indignació internacional.

Un fet important que també es trasllada en aquest parlament i que cal tenir en compte i molt present, és el fet que l'any 2005 el Parlament Europeu atorgàs a les conegudes Damas de Blanco, un grup de dones que defensen l'alliberament dels seus familiars empresonats, un guardó, guardó que no varen poder recollir perquè les seves possibilitats d'acudir-hi van ser totalment anul·lades en un règim com el de Fidel Castro, representat ara per la figura del seu germà.

Jo crec que els parlaments i els règims democràtics no poden ser passius i romandre aliens a aquesta manca de llibertats. Per tant, hem decidit presentar aquesta proposició no de llei que ve resumida en cinc punts distints. El primer demana la solidaritat amb el poble cubà i el convida a avançar en la instauració de sistemes de govern democràtic. El punt segon, demana que el Parlament insti el Govern de l'Estat i les autoritats cubanes a través de l'ambaixada, que s'iniciïn de forma immediata accions per garantir el respecte als drets humans. En el punt tercer, el Parlament insta l'Estat perquè insisteixi també en el Parlament Europeu, que revalidi i que es torni reeditar aquella resolució que es va prendre amb motiu de la mort d'Orlando Zapata fa aproximadament 1 any. El quart punt demana l'alliberament de tots aquells presoners que ho són per motius polítics i de consciència. I l'apartat cinquè demana que es traslladi aquesta proposició no de llei al Senat i al Congrés dels Diputats als efectes oportuns.

Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Jerez. Per defensar l'esmena RGE núm. 1510/12 té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Conxa Obrador, per un temps de deu minuts.

LA SRA. OBRADOR I GUZMAN:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Sr. Diputat, nosaltres no li retraurem que aquesta proposició no de llei, que parla dels drets a Cuba, no tenguí un interès immediat, com ha fet abans a la proposició no de llei de la Sra. Santiago, perquè pensam que totes aquestes iniciatives que signifiquin avançar i progressar són interessants i tenen lloc i cabuda a les nostres accions com a polítics perquè és la nostra funció, plantejar totes aquelles iniciatives que vagin encaminades a les millores socials.

Per tant en primer lloc volem posar de manifest i reiterar la nostra voluntat inqüestionable d'estendre la democràcia, l'estat de dret i la defensa dels drets humans a tots els països del planeta, i molt especialment a aquells amb els quals tenim llaços més forts, vinculacions històriques i tradicions compartides. És impossible no sentir-se vinculats amb passió al destí dels cubans des dels 400 anys d'història que ens uneixen. Per a nosaltres Cuba és tan important que no volem fer d'aquest un tema de confrontació política; nosaltres no utilitzarem Cuba per fer oposició. És per aquest motiu que estam oberts a arribar acords que signifiquin avançar en la resolució de la situació que viu el poble cubà.

En segon lloc he de dir que consideram positiu que hi hagi iniciatives parlamentàries que ens permetin el diàleg, un diàleg i un consens que ja vàrem aconseguir en aqueixa comissió fa poc temps i que pensàvem que no es tornaria a obrir una altra vegada perquè ja va quedar clara la nostra posició. En aquella ocasió vàrem donar suport a l'acció i a la iniciativa de les Dames de Blanc i a totes aquelles accions encaminades a aconseguir la llibertat dels cubans. En aquella comissió vàrem lamentar la mort de les persones que lluitaven per la llibertat del seu país, tant Orlando Zapata com ara Wilmar Villar, i reiterem que la nostra posició no ha canviat. Per això ens sembla una mica estrany que cada dos o tres mesos tornem a obrir un debat que pensàvem que nosaltres ja teníem consensuat. A pesar d'això no trobaran confrontació perquè compartim amb vostès el diagnòstic i els objectius. Compartim amb vostès que hi ha un règim dictatorial a Cuba, que no hi ha democràcia, que no hi ha respecte pels drets humans, que no hi ha un estat de dret, que no hi ha llibertats públiques, i el nostre objectiu, igual que el seu, és que el poble cubà ho pugui aconseguir tot.

En tercer lloc, la darrera reflexió: la comunitat internacional i Espanya en particular, sobretot quan es parla de Cuba, a vegades tenim la sensació que des de l'exterior, amb la pressió internacional, es poden aportar solucions miraculoses, però no s'han obtingut resultats positius en més de cinquanta anys de dictadura a Cuba. Una de les determinacions aprovades és la denominada Posició Comuna, adoptada per una llunyana Unió Europea aleshores de quinze membres, una posició que pensam que tanca les possibilitats d'interlocució de la Unió Europea i limita les possibilitats d'èxit de la seva acció exterior, especialment en matèria de promoció i protecció dels drets humans. Som molts els que ara pensam que se sobredimensiona la nostra capacitat d'impacte sobre el règim cubà. Perquè què hem aconseguit amb aquesta posició comuna des del 1996? Res, no s'ha aconseguit absolutament res. És davant aquest fracàs reconegut de la Unió Europea que la comissionada Sra. Ashton té el mandat d'explorar altres vies per a un apropament diplomàtic des del passat dia 25 d'octubre, que va ser acordat per tots els ministres d'Exteriors de la Unió Europea amb l'objectiu d'aconseguir resultats objectius, ja que l'instrument unilateral com és la Posició Comuna, una imposició comuna que regula les relacions de la Unió Europea amb Cuba, no dóna resposta a les necessitats del present ni del futur.

Si volem resultats positius seria molt millor treballar bilateralment. Davant aquesta possibilitat L'Havana ja ha manifestat que està disposada a pactar un acord bilateral amb la Unió Europea, i incloure al futur acord el respecte dels drets humans. Aquest compromís seria un gran avanç.

A Espanya, al nostre país, el dia 20 de gener la vicepresidenta Soraya Saenz de Santamaría, davant la mort del dissident cubà Wilmar Villar, va fer unes declaracions que situen el govern del Partit Popular en la via de la cautela, en què afirmava que tindrà com a horitzó la defensa de les llibertats polítiques i la protecció dels drets humans especialment a Cuba, i que el Govern treballarà amb la Unió Europea per aconseguir l'horitzó de la democràcia a Cuba. Així mateix el ministre d'Assumptes Exteriors d'Espanya i Cooperació ha assegurat, en declaracions del 22 de febrer, que l'executiu de Mariano Rajoy desitja mantenir un diàleg fluid tant amb les autoritats de Cuba

com amb l'oposició i el poble cubans; així mateix va dir que és partidari d'una interpretació flexible de la Posició Comuna que permeti la seva graduació en funció dels avanços que el règim cubà vagi realitzant, i apuntava també la possibilitat d'explorar un acord bilateral entre la Unió Europea i Cuba.

Nosaltres celebrem aquestes posicions, la de la Unió Europea perquè vol superar la via morta de la unilateralitat, i les declaracions del Govern espanyol que són, al nostre parer, una apel·lació directa al règim, però mantenint fórmules molt diferents de les condemnes sense pal·liatius del PP quan estava a l'oposició. Consideram que aquestes són les millors vies per a la consecució d'un objectiu que és compartit per tots, i és en aquest sentit que hem presentat l'esmena de substitució dels punts 2 i 4 de la seva proposició no de llei, perquè voldríem situar aquesta reivindicació que vostès fan dins el nou espai obert per la Unió Europea en el sentit d'aprofitar la via bilateral per a la consecució dels objectius que es reclamen i que compartim. Pensam que amb la nostra esmena i amb la retirada del seu punt 2 i del seu punt 4 es plantejaria la mateixa reivindicació però des del punt de vista que sigui la Unió Europea que treballi per aconseguir aquesta reivindicació que nosaltres compartim igual que vostès.

És per això que hem presentat aquesta esmena. També donaríem suport als punts 1, 3 i 5. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Obrador. Passam al torn de fixació de posicions dels grups que no han presentat esmenes. Pel Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca té la paraula l'Hble. Diputada Sra. Fina Santiago per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Tot i que aquesta proposició no de llei no parli de l'atur, el nostre grup parlamentari donarà suport a la iniciativa presentada pel Grup Popular en relació amb les llibertats polítiques, democràtiques i socials de Cuba.

Ja ho vàrem fer així a una iniciativa presentada i crec que debatuda, si no ho record malament, a finals de novembre en aquesta comissió en relació amb les Damas de Blanco, i hi donarem el suport amb els mateixos arguments que vàrem donar en aquella proposició no de llei. La nostra coalició donarà suport sempre a qualsevol lluita pacífica que vulguin avançar en els drets humans, en els drets polítics, en els drets socials, sigui a l'indret territorial o a qualsevol país, sigui a Cuba, sigui a Marroc, sigui a Xina, sigui a qualsevol país. És més, no sols lamentam nosaltres, sinó que expressaríem una ferma condemna per la mort de qualsevol pres de consciència que es produeixi, insistesc, a qualsevol país del món.

També donarem suport, com així manifesta aquesta proposició no de llei, a les gestions que es realitzin des de l'àmbit polític i des de l'àmbit parlamentari a favor de qualsevol pres de consciència, com no pot ser d'altra manera, també quan es produeixen a Cuba, i també donam suport a aquesta proposició no de llei perquè també pensam que, tal com recull la proposició no de llei, Espanya i especialment la comunitat autònoma de les Illes Balears tenen vincles especials amb el poble cubà, perquè hi varen anar, allà, ciutadans nostres a emigrar no fa tantes generacions.

Consideram també important que ho situï o que ho emmarqui dins aquest marc de la Unió Europea i que es mantengui aquest debat sobre l'obertura d'un diàleg per avançar en la normalització de les relacions entre la Unió Europea i la república cubana.

En aquest sentit nosaltres també trobam encertat el canvi de posicionament que ha tengut el Partit Popular des que està en el govern, que ja parla en boca del Sr. García Margallo *de la flexibilidad y el diálogo con Cuba*, quan fa escassos..., abans de les eleccions deia que no hi hauria d'haver cap pas en relació amb el diàleg amb Cuba si no es veien clars signes de democratització. Aquesta actitud més reflexiva, més de flexibilització i d'intentar arribar a acords ens sembla la més intel·ligent, perquè és a través dels contactes externs i de models diferents quan efectivament es pot aconseguir que als països que en aquests moments no tenen una democràcia com la nostra i que desitjam que arribi a molts es podria aconseguir.

En aquest sentit també, com ho varem fer les Damas de Blanco, volem fer una especial referència al fet que les actituds que fan que hi hagi un bloqueig en temes econòmics, en temes comercials i en temes financers que fa més de cinquanta anys està mantenint no han servit per democratitzar el país, més bé al contrari. Nosaltres estam convençuts que els contactes amb altres pobles, que la possibilitat que arribi informació d'una forma normalitzada d'altres indrets del món, fan que qualsevol país estigui en condicions de democratitzar-se i en condicions de protegir més la seva democràcia.

I també, tot i que no sigui el govern de la república cubana, també Cuba com a país també té les bases de Guantánamo, que es on s'estan produint, segons Amnistia Internacional i altres entitats internacionals que defensen els drets humans, s'està produint allà també tota sèrie de fets que també atempten contra els drets humans, que Estats Units no s'atreveix a fer en el seu territori i els fa a Guantánamo, precisament també a l'illa cubana.

Per tant nosaltres sense cap tipus de problema donarem suport a aquesta iniciativa, i per a nosaltres la proposició que fa el Partit Socialista també, si vostès hi estan d'acord, també l'aprovariem, però donat que també el Sr. García Margallo ja ha parlat d'aquesta flexibilitat de la Unió Europea, també podríem donar suport a la proposició no de llei tal com està. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Santiago. Procedeix ara la suspensió de la sessió per un temps de deu minuts, per la qual cosa es demana al grup proposant si vol una suspensió de la sessió o si podem continuar.

EL SR. JEREZ I JUAN:

Gràcies, Sra. Presidenta. En primer lloc, i com no pot ser d'altra forma, volem agrair el suport que es dona a aquesta proposició no de llei, i també agrair el suport que altres proposicions no de llei relacionades amb aquesta precisa qüestió, com va ser aquella que varem presentar relacionada amb les Damas de Blanco, també hagin tengut el suport de la resta de grups parlamentaris en defensa, precisament, del mateix, de les llibertats individuals i col·lectives i dels drets humans d'una forma absolutament categòrica i sense cap tipus de dubtes. Crec que és l'important i és allò pel que en aquest parlament hem de continuar lluitant sense cap tipus de complex.

I dit això també els diré que, dels cinc punts que el Partit Popular en aquest moment defensa, estariem d'acord a acceptar l'esmena presentada pel Grup Parlamentari Socialista des del benentès que és cert que es trasllada la petició i la reclamació i la insistència sobre la necessitat d'un règim democràtic a Cuba a altres instàncies que tenen un caràcter internacional, i que des d'aquest punt de vista la petició de la recuperació de les llibertats a Cuba pot ser una realitat molt més propera i molt més efectiva que fent-la de forma singularment considerada des del Govern espanyol mitjançant la tramesa d'aquesta proposició, d'aquesta petició, a l'ambaixada de Cuba a Espanya. Per tant l'acceptam des del benentès que reforça encara molt més la petició que a Cuba de la forma més immediata arribi, mitjançant la pressió internacional, la democràcia al país. Acceptam també certes consideracions que s'han fet sobre aquesta qüestió: el bloqueig internacional que pateix l'illa de Cuba sobre tot el comerç exterior i també sobre aquelles qüestions que limiten també moltíssimes possibilitats que l'illa de Cuba té.

Per tant poca cosa més he d'afegir; agraim el suport i incorporarem l'esmena al nostre text. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència incorporariem com a punt número 2 l'esmena del Partit Socialista..., i quedaria aprovada per assentiment la Proposició no de llei RGE núm. 802/12.

3) Proposició no de llei RGE núm. 812/12, presentada pel Grup Parlamentari Socialista, relativa a pla d'ocupació juvenil.

Finalment passam al debat de la proposició no de llei RGE núm. 812/12, del Grup Parlamentari Socialista, relativa al Pla d'ocupació juvenil. Per tal de defensar-la té la paraula l'Hble. Diputat Sr. Cosme Bonet, per un temps de deu minuts.

EL SR. BONET I BONET:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, aquesta vegada sí que parlarem d'atur, ja que s'ha reclamat tant durant aquesta comissió, idò bé, aquesta proposició no de llei sí que parla d'ocupació, parla d'una preocupació, la principal, segurament, dels ciutadans de Balears i de tot l'Estat espanyol, que és precisament la principal i la més dramàtica conseqüència de crisi econòmica internacional que vivim ja fa anys i que a l'Estat espanyol s'ha traduït en una altíssima taxa d'atur.

Abans ha dit això: “No hi ha coses més immediates de què parlar?”; sí, l’ocupació de la gent jove, especialment afectada per les xifres de l’atur, i en aquest sentit presentam aquesta proposició no de llei.

S’ha de dir que ja s’han aprovat diverses iniciatives en un sentit semblant, i crec que no venim a presentar res nou més que una preocupació que aquest parlament ha mostrat en diverses ocasions, tant a iniciativa del Grup Parlamentari Popular, s’ha de reconèixer, com del Grup Parlamentari Socialista i, per suposat, del Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa. Es va aprovar una proposició no de llei per instar el Govern de l’Estat a fer mesures d’ocupació per a joves; es va aprovar una proposició no de llei que no parlava exactament d’ocupació juvenil sinó d’activar la comissió interdepartamental de Joventut; vàrem parlar d’ocupació juvenil precisament, en el marc d’aquest debat, a dues proposicions del Partit Popular a les quals el Partit Socialista va donar suport amb aquesta idea d’oposició útil i que hi ha temes que estan per damunt del debat partidista, que a vegades és inevitable per les diferències ideològiques normals que hi ha en una democràcia. I recentment, aquesta mateixa setmana, un punt de la moció relativa a política general d’ocupació presentada pel Grup Socialista en el ple va ser aprovat en el sentit també de demanar una actuació en matèria d’ocupació juvenil al Govern.

És natural que parlem d’aquesta problemàtica, donada la situació de més de 98.000 persones a l’atur a les nostres illes, una situació nova, històrica, per desgràcia, que no s’havia donat mai. És una situació greu a la qual podem aportar dades. La gent jove encara és la més afectada. L’Eurostat regional Yearbook 2011 parlava de xifres del 2010, que han empitjorat, que Balears, amb un 43%, va superar la taxa espanyola d’atur juvenil de 2010, situada en un 41,6%. Això, si atenem també a l’anàlisi de l’ocupació dels joves a les Illes Balears a partir del seu nivell d’estudis -és un monogràfic de l’Observatori del treball de les Illes Balears del Govern-, diu que l’atur jove ha pujat un 77% a l’àmbit nacional i un 112,6% a l’àmbit autonòmic des de l’any 2006. Les actuals taxes d’atur ronden el 42,8% a Espanya -feim referència a la gent jove- i el 45,3% a les Balears en menors de 25 anys, la qual cosa suposaria un elevat cost social. El mateix informe ens diu que el nombre d’ocupats menors de 30 anys experimenta a Balears un descens continuat des de l’any 2006; per tant aniríem acumulant cinc, sis anys de descens d’ocupats menors de 30 anys, agreujat, evidentment, durant el trienni de major incidència de la crisi econòmica 2008-2010, fins al punt que aquest col·lectiu acumula l’any 2010 el 77% de la pèrdua interanual d’afiliació en el conjunt de les Illes Balears. Són dades molt greus i especialment preocupants.

Pel que fa a l’atur de Balears crec que és de destacar que apareix un segment jove més polaritzat que l’adult en una sèrie de treballs, en el subsector turístic no qualificat i per tant, assumeix un major risc en el moment de recessió d’aquesta activitat a causa de l’especialització i l’escassa formació que es requereix.

A Espanya més d’1,5 milions de persones entre 16 i 29 anys cerquen treball. Això vol dir -com deien abans- que un 70% de persones joves cerquen ocupació. Per suposat, és evident que requereix la nostra atenció aquest aspecte, sobretot si tenim en compte que l’article 12.3 de l’Estatut d’Autonomia, que ja es citava recentment, als principis rector de l’economia parla que el Govern, les institucions estan obligades a promoure un desenvolupament sostenible encaminat a la plena ocupació. Entenem per tant que correspon a les institucions, correspon al Govern, correspon també a aquest parlament en la seva funció d’alguna manera impulsar polítiques actives d’ocupació.

Per què un pla destinat a joves? Nosaltres hem demanat un pla xoc d’ocupació, hem demanat mesures més actives perquè pensam que el Govern hauria de tenir una actuació més activa, no confiar tant que s’arreglaria per la iniciativa privada simplement, sinó que hi hagués unes mesures concretes, posades damunt un pla, que la gent pogués conèixer, que es pogués plantejar al diàleg social, un pla jove en concret que potencia l’ocupació indefinida dels joves, que és un dels principals problemes, però que parlàs també de formació que permetria tenir una ocupació de major qualitat.

Unió General de Treballadors, UGT, denunciava en motiu del Dia Mundial de la Joventut 2011 que els joves són els que més pateixen la pèrdua de drets laborals en el marc d’aquesta crisi i de les reformes que provoca aquesta crisi -jornades més llargues a les quals no es paguen hores extres, majors riscos laborals, salaris més baixos, precarietat laboral-, fets que hem de lamentar que es veuen incrementats d’alguna manera amb una reforma laboral que encara agreuja més aquesta situació -pensam nosaltres- de precarietat i indefensió dels treballadors en general i de la gent jove en particular.

En un moment de poca activitat econòmica, també vàrem demanar per escrit al conseller d’Educació i del SOIB quines mesures havia impulsat fins ara per promoure ocupació de joves a les Illes Balears el Govern. La resposta va ser que es mantenia el foment de polítiques actives d’ocupació amb accions formatives per millorar qualificació professional, mesures d’orientació laboral per afavorir inserció, itineraris d’inserció personalitzats als col·lectius amb risc d’exclusió social.

Està bé que hi hagi iniciatives que es mantenen, és a dir que ja es feien i que es mantenen, però en una situació com l’actual en què tots parlem de com n’és de greu la situació, tots parlem de com n’és de greu la crisi en què tots estarem d’acord que afecta especialment la gent jove esperam alguna cosa més, que arribarà, imaginem, arribarà.

El Partit Popular ens va anunciar, pens, que es preparava un pla de xoc, un pla d’actuació, en matèria d’ocupació per a gent jove. Es va recriminar recentment que no s’havia fet el 2011. Bé, som al 2012, és el moment de fer alguna cosa, no una cosa improvisada, sinó planificada, seguint exemples de mesures perquè no seríem la primera comunitat autònoma que hagués fet un pla d’ocupació juvenil, no?

Mirant documentació per preparar aquesta proposició no de llei..., per exemple el Pla d'ocupació juvenil de Catalunya, de fa uns anys certament, però sí que hi ha algunes idees que volíem deixar apuntades ja que parlem d'això i que tenen molt a veure per ventura amb idees que també s'han exposat en distints debats sobre el problema d'ocupació i del suport emprenedor, microcrèdits per a joves emprenedors, capital risc per a joves emprenedors d'acord amb entitats financeres, simplificació de..., finestreta única, plans d'ocupació d'acord amb ajuntaments, l'exploració de nous jaciments d'ocupació. Avui matí mateix parlàvem del sector audiovisual, una proposició que s'ha presentat aquí, de crear una escola d'oficis en relació amb el món de cinema, en el món audiovisual.

En definitiva, d'alguna manera i en aquest sentit que deia al principi d'oposició útil que vol fer el Partit Socialista, ens sumam a les bones intencions que expressa el Govern o el partit que dona suport al Govern en diverses ocasions quan tenim oportunitat de parlar d'atur, d'ocupació, però bones paraules no basten, fan falta accions, fan falta polítiques actives d'ocupació.

Concretem doncs, aquesta proposició, feta amb tota la voluntat positiva que pot tenir una proposició no de llei, simplement insta el Govern a concretar en un pla d'ocupació juvenil aquesta voluntat que en diverses ocasions ha expressat de tenir iniciatives.

Per tant, instam des d'aquest parlament de les Illes Balears a fer una iniciativa concreta al Govern, no és més que això, que ens facem eco del que demana la societat, instem el Govern que actuï d'una vegada en aquest tema tan concret en un sector social tan vulnerable com és la joventut i en aquest sentit els demanem el suport.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bonet. Passam al torn de fixació de posicions. Pel Grup Parlamentari PSM-Iniciativaverds-Entesa i Més per Menorca té la paraula l'Hble. Sr. Fina Santiago per un temps de deu minuts.

LA SRA. SANTIAGO I RODRÍGUEZ:

Gràcies, presidenta. Vagi per endavant que el nostre grup donarà suport a aquesta proposta d'instar el Govern a presentar un pla d'ocupació juvenil que crec que també va ser aprovada en termes molt semblants a una moció fa dues o tres sessions de plenari. Vull dir que són coses molt semblants.

Efectivament, un dels temes que tots els partits polítics i el Govern que... ha de liderar la lluita contra l'atur i un dels sectors més perjudicats en temes d'ocupació i d'atur és el col·lectiu jove, aquest col·lectiu que pot anar entre el 25 i els 30 anys. Les dades de l'atur són dades que fan realment feredat. Les darreres dades de febrer ens demostren que hi ha un creixement interanual del 9,69% d'aturats. L'atur de llarga durada puja, ha pujat un 6,7% entre un any i l'altre. Hi ha una baixa interanual d'un 4,6 d'altres de la Seguretat Social, hi ha un repunt d'un 11,4% anual d'atur femení, que és una dada que avui que és el dia precisament de la dona treballadora cal destacar, taxes de jove que la mateixa proposició no de llei recull d'un 48,56% de joves i amb un creixement interanual dels joves aturats d'un 7,6%.

Per tant, efectivament és un col·lectiu que mereix una atenció especial dins el que ha de ser la lluita contra l'atur i molt més perquè de trobar feina, d'aconseguir que els joves tenguin feina dependrà la seva emancipació, que és un procés vital al creixement personal de qualsevol persona i importantíssim per al país és no perdre capital humà, capital humà jove. Perquè seria inaudit que d'aquí a deu anys haguéssim de demanar que els joves tornassin i si no volguessin tornar que haguéssim de demanar a altres persones d'altres països que venguessin perquè no en tendríem.

Tot quan totes les dades econòmiques, siguin de signe conservador o de signe progressista, parlen que l'any 2020 necessitarem un 72% de població qualificada i aquesta població qualificada no està en aquest moment en les persones de 55 o 60 anys sinó que està en les persones joves als quals necessitam qualificar i no perdre. Per tant, és importantíssim.

Un tercer punt que també creim que és molt important és que hi ha una part d'aquest atur no visible, perquè parlem d'un atur no visible, però hi ha molta... sobretot entre els 16 i els 21 anys que no estan registrats a l'atur, però que són joves també en procés de cercar feina perquè no estudien.

Tot i aprofitant que avui parlem d'aquest possible pla d'ocupació juvenil, que crec que s'aprovarà perquè es va aprovar una cosa semblant fa un parell de setmanes, pensam que sí que ha de tenir diversos vessants. No podem parlar dels joves aturats com si fossin una massa uniforme i tots tenguessin la mateixa problemàtica perquè de fet un dels problemes de poder abordar aquesta problemàtica juvenil de l'atur és que tenim perfils molt diferents.

Pensam que hi ha quatre perfils que marquen necessàriament intervencions diferenciades, un són els joves en situació d'atur amb baixa qualificació assolida i fora del sistema educatiu i en situació de risc social que és un col·lectiu petit, petit numèricament, però important individualment i que són joves que bàsicament han de tenir... o han de fer programes de motivació, de detecció i d'acollida, de tutorització molt intensiva, d'adquisició de competències bàsiques perquè no les tenen de models pràctics molt propers als llocs de feina, perquè efectivament són joves que no tenen ni formació, molt petita formació, no han aconseguit tan sols acabar el sistema obligatori i a més, estan en situació de risc social.

Un altre col·lectiu per a nosaltres molt important i possiblement més nombrós són tots aquells joves en situació d'atur en baixa qualificació, però amb experiència laboral. Això va ser fruit d'un moment d'economia de bonança en què se'ls oferien poc qualificada, sobretot en construcció i en hostaleria a les categories més baixes, varen abandonar els estudis i ara es troben que efectivament no tenen feina, però tampoc no tenen aquesta qualificació. Tenen competències bàsiques, però tenen mancances formatives i han de tenir un accés a una formació, pensam que especialitzada, vull dir que és diferent al grup anterior.

Per a nosaltres és molt important -i ho veuran dins l'exposició que ja breument acabaré- que aquest pla d'ocupació juvenil... sempre que parlam d'ocupació juvenil necessàriament hem de parlar també de formació perquè són dos termes que estan molt lligats.

Un altre col·lectiu o un tercer grup que també consideram molt important són aquells de baixa qualificació i baixa experiència, que són sobretot... de l'any 2009, 2010 quan va començar la crisi, que no varen trobar feina, però que sí tenien un model de deixar la feina perquè seria fàcil trobar feina, perquè ho havia fet el seu germà o havia fet el seu cosí, ho havien fet amics que coneixien i que ara també es troben en aquesta situació. També necessiten una atenció especialitzada.

Després els joves que acrediten estudis secundaris, que tenen estudis, fins i tot molts superiors o universitaris, però que no tenen experiència, que no han pogut tenir cap tipus d'experiència. Aquests també són possiblement els que tenen més risc d'anar-se'n, d'anar-se'n a altres països perquè estan qualificats i els cerquen i és que pensam que haurien de tenir possibilitats de pràctiques d'empresa i formació en idiomes i en experiència real.

Vull dir que pensam que no hi ha un col·lectiu de joves al qual s'ha de fer un pla d'ocupació, hi ha perfils diferents i cada un necessitarà línies estratègiques diferents per poder-los fidelitzar aquí.

Sens dubte per a nosaltres també una d'aquestes característiques del pla d'ocupació juvenil és que ha d'estar pactat amb els agents socials, tant els empresaris com els sindicats, els sindicats perquè han de negociar les fórmules de treball específiques que segurament han de tenir aquests treballadors i els empresaris perquè crec que han de ser generosos a crear espais de pràctiques, d'experiències vitals, etc., amb fórmules que siguin... per crear aquests hàbits bàsics que necessita qualsevol persona per poder fer una feina, des de compliment d'horaris, d'acceptació de normes, de reconeixement d'adults, etc., o de gent ja qualificada.

Per a nosaltres també és cabdal, dins aquest pla d'ocupació, i no ens en podem escapar, d'això, vostè n'ha fet referència, Sr. Bonet, és necessari també aprofundir models productius diferents, vull dir, no pot ser la construcció, crec que ha arribat a un esgotament, té un límit determinat, no pot absorbir tot aquest atur, ni de jove ni adult.

No podem estar hiperespecialitzats exclusivament en hostaleria, necessitam també per ocupar aquesta mà jove obrir altres sectors productius, els de proximitat, d'atenció primerenca, de serveis socials que tenen una possibilitat de creixement i necessiten gent qualificada. Vostè ha esmentat el sector audiovisual, però tenim també... dins cultura hi ha unes possibilitats de creixement molt important, necessitam també parlar de formació, ho he dit abans, però dins aquest pla jove també hauríem de mirar quines polítiques de reactivació econòmica... dirigides a nous models productius.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Santiago. Pel Grup Parlamentari Popular té la paraula l'Hble. Sra. Marga Prohens per un temps de deu minuts.

LA SRA. PROHENS I RIGO:

Gràcies, Sra. Presidenta. Bones tardes, senyores i senyors diputats, si em permeten començaré contestant a la Sra. Santiago que m'ha precedit.

Estic totalment d'acord que hi ha diferents tipologies de joves, per dir-ho d'alguna manera, i que se'ls ha de tractar amb itineraris específics sobretot formatius i educatius diferents per a cadascun d'ells. El que passa és que no ho he tractat en aquesta exposició d'ara perquè a la comissió que ve després hi ha una proposició no de llei també del Grup Socialista que fa referència precisament a un pla integral de formació i ho he deixat per entrar-hi en el debat posterior.

La veritat és que hem de felicitar al Grup Parlamentari Socialista per presentar aquesta proposició no de llei. Ens alegrem que finalment es pugin al tren de la preocupació per l'atur juvenil com ja ha manifestat el Grup Parlamentari Popular i vostè ho ha recordat en diverses ocasions en aquesta mateixa comissió durant aquesta legislatura.

Vostè també ja ha recordat que aquest grup popular va presentar dues proposicions no de llei en concret que feien referència a atur juvenil i que varen ser aprovades per unanimitat dins aquest esperit de consens que creim també que hauria d'impregnar els assumptes cabdals i assumptes que podríem dir que són preocupacions d'estat, com és l'atur juvenil.

Varen ser una proposició no de llei referent a joves emprenedors i una altra referent a mesures específiques per accedir al mercat laboral per part dels joves, que són, com també vostè ha reconegut, bastants semblats o si més no, complementàries a la que presenta avui el Grup Parlamentari Socialista.

Ens alegra que almenys en aquesta ocasió hagin aparcat l'electoralisme que dugué a l'exministre Valeriano Gómez dia 30 de juliol del 2011 pocs mesos abans de les eleccions generals a afirmar: "*El Gobierno sacará del paro a 600.000 jóvenes a pocos meses de las elecciones*", sobretot quan la mesura estrella que anava darrere aquestes afirmacions era donar als joves una renda de 400 euros al mes i automàticament fossin exclosos de les llistes de l'atur. Això era una altra operació de maquillatge que creim que evidentment no anava a allò que és l'arrel del problema de l'atur juvenil.

Ens alegra que presentin una proposta per elaborar un pla d'ocupació juvenil, complet, integrat i planificat i que fugin de pegats, podríem dir, com pugui ser l'encadenament de contractes temporals més enllà dels dos anys que proposava el Sr. Rubalcaba que no feia més que perllongar en el temps la precarietat laboral o també els contractes *basura*, terme que es va encunyar l'època del Govern del Sr. González.

Ens alegra que reconeguim el greu problema de l'atur juvenil a Espanya, en lloc de mirar cap a una altra banda com feia l'exministre Garmendia dia 31 de gener del 2011 quan afirmava que "*no tenemos una fuga de cerebros, España es un país que atrae talento*" quan just mig any abans, el 10 de juny de 2010, la consultora ADECCO havia quantificat en 120.000 persones, la gran majoria joves altament qualificats com deia la portaveu del PSM, que fugien d'Espanya, que deixaven Espanya a la recerca de nous horitzons laborals.

El que és més important, ens alegra que vulguin cercar dins les nostres fronteres la solució a aquest problema, no com feia el Ministeri d'Interior a finals de la passada legislatura que convidava els joves, mitjançant la seva pàgina web, a anar-se'n a treballar a Alemanya.

Per tot això, avui, des del Grup Parlamentari Popular donarem suport a la seva proposta i votarem a favor, no només perquè creim que va en el camí correcte i que és una proposició no de llei encertada, sinó perquè l'atur juvenil era una de les nostres prioritats dins el nostre programa electoral. Votarem a favor perquè l'atur juvenil, aquesta lluita contra l'atur juvenil és un dels objectius que ens marca l'estratègia espanyola d'ocupació i la reforma laboral que curiosament vostè troben tan perillosa.

Per primera vegada una reforma laboral té en compte els joves, posa l'accent a l'atur juvenil i els dota del protagonisme i de mesures concretes per incentivar la seva contractació i també de mesures concretes que milloren, per exemple, el contracte de formació, no només al sou -com ja vàrem recordar al plenari de dimarts- que passa del 75% del sou el primer any al 85 el segon i el tercer, cosa que és una novetat, sinó també fomentant la mobilitat dels treballadors amb aquests tipus de contractes, ja que si un jove comença amb un contracte de formació a una empresa i se n'adona que s'ha equivocat, que allò no li agrada, es permetrà canviar d'empresa continuant amb un contracte de formació, cosa que també ara és una novetat.

Per tant, en resum, des del Govern balear a qui aquest grup dóna suport es creu en la necessitat d'elaborar un pla seriós, creïble i realista per tal que pugui ser sostenible al temps. De fet, aquest mateix mes de març, a finals de mes, des del SOIB es presentarà a Madrid un pla anual per tenir el vistiplau d'acord amb l'estratègia espanyola d'ocupació.

Aquest és el camí, una vegada tinguem el vistiplau de Madrid, del que és el pla general, es farà aquest pla d'ocupació i un pla d'actuacions en què mitjançant -com també vostè ha esmentat- la comissió interdepartamental hi participaran totes les conselleries i departaments del Govern implicats - Vicepresidència, Benestar Social, Educació, Formació, el SOIB...- i es cercarà finançament per desenvolupar les mesures sobretot mitjançant els fons finalistes.

És a dir, nosaltres també ens sumam a aquest missatge que per damunt el debat partidista hi ha temes que necessiten el consens, i ens volem sumar per això a la proposició no de llei del Grup Socialista amb el nostre vot a favor.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Prohens. Vol fer ús de la paraula per contradiccions el grup proposant?

EL SR. BONET I BONET:

Molt breument, Sra. Presidenta. Senyores i senyors diputats, la Sra. Prohens ens diu que finalment ens hem sumat al tren... Bé, no discreparem si és finalment, inicialment, a mig camí, o qui se suma primer o darrer, crec que tampoc no és el tema a debat; seria una discussió bizantina, com discutir el sexe dels àngels, que no ens posaríem d'acord.

Allò important és que tinguem acord avui i que pugui sortir una proposta unànime d'aquesta comissió, que aparquem l'electoralisme, certament, i ens queden enfora ja les visites del Sr. Valeriano Gómez, igual que també podem considerar que ens queda enfora el Sr. González Pons quan prometia 3 milions de llocs d'ocupació, o aquestes 20.000 persones més que des de juny han quedat a l'atur i que han canviat la tendència dels darrers mesos del govern Antich. No hem de baixar al ring de l'electoralisme. No parlaré dels efectes de la reforma laboral, que vostès consideren fantàstica i nosaltres perillosa, una reforma que no té l'acord dels sindicats i que es veuran els efectes; facilitar els acomiadaments creim que no és la millor manera de crear ocupació. No parlarem de la desaparició de programes SOIB, que en vàrem parlar ja a principi de legislatura, aquests 313 projectes i 3.127 persones que havien trobat ocupació gràcies a aquests projectes, polítiques actives d'ocupació del SOIB amb dades del 2010, i que vostès han deixat de fer...

Parlarem en positiu, agraiem el suport que avui ens donen a aquest pla d'ocupació juvenil, que vàrem pensar que havíem de presentar aquesta proposició no de llei una vegada, és cert, que havíem aprovat una proposició no de llei seva que instava el Govern de l'Estat a prendre algunes mesures; instàvem el Govern de l'Estat, no instàvem el govern d'aquí, que va ser tema de debat en aquella comissió. Una altra proposició proposava crear una comissió interdepartamental per començar a treballar en aquests temes... Avui parlem d'una cosa concreta, d'un pla d'ocupació que el Govern ha de fer. Vostè ens informa o ens diu que arribaran fons europeus i que amb aquests fons europeus fan comptes presentar un pla; doncs bé, hi confiarem; esperem que el Govern ens faci cas aquesta vegada... Bé, estatals, idò, finalistes; bé, sigui com sigui, aquests fons que arribaran de fora i que permetran al Govern fer aquestes polítiques actives d'ocupació.

Esperem que en aquest cas el Govern sí que faci cas, esperem que en aquesta ocasió la unanimitat que hem aconseguit en aquesta comissió tenguin un efecte positiu per a la gent de la qual hem parlat avui que són els joves.

Moltes gràcies. I, bé, per suposat volem agrair el suport del PSM-Iniciativaverds-Entesa.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Bonet.

En conseqüència queda aprovada per assentiment la Proposició no de llei 812/12.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió. Gràcies.



DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS